

ikke for Landbruget kan havde den afgørende Betydning som for Industrien, og Skatterne. Men disse sidste kan man ikke vente forandrede i en kort Pause. Jeg maa erkende, at jeg for mit Vedkommende ikke tror paa denne Pauses Værdi i det store og hele, og nu synes Pausen jo at være forbi. Jeg skal af Hensyn til de standende Forhandlinger afstaa fra at gaa nærmere ind paa dette Spørgsmaal.

I Trontalen hedder det videre, at hvis Prisfaldet ikke kommer, vil man forhandle om en Lovgivning, der fjerner Hindringerne for Prisfaldet. Idet jeg nu som foran udviklet maa anse Regeringen for at være en af disse Hindringer, kan jeg tilsige Regeringen min fulde Beredvillighed til at fjerne denne Hindring for Prisfaldet. Men i øvrigt er Udtalelsen holdt i en mystisk truende Tone, som man fra tidligere Tid genkender som ikke usædvanlig hos den højtærede Statsminister. Sætningen synes at indeholde en Trusel mod en eller flere ukendte, men formodentlig nederdrægtige Personer om, at hvis ikke et eller andet ukendt, men formodentlig nederdrægtigt opfører, vil Regeringen forhandle — allerede dette lyder jo helt drabeligt — om en Lovgivning, der indeholder et eller andet ukendt, men formodentlig frygteligt. Det er vist udmærket, hvis man bare forstod det.

Jeg har i det foregaaende ikke opholdt mig ved Overvejelser over, hvad der maatte være det ønskeligste for det danske Samfund, Paritet eller Nedskæring. Jeg har udeladt det ud fra den Betragtning, at Terningerne paa dette Omraade efter min og vel de flestes Mening er kastede. Jeg skal dog, for at ingen skal være i Tvivl om min Stilling, sige, at jeg altid har været af den faste Overbevisning, at en Tilbagevenden til Kronens gamle Værdi var det rette. Ikke fordi jeg undervurderer Vanskelighederne ved en Deflation, tværtimod, jeg erkender aabent, at jeg, hvis jeg skulde afgøre Spørgsmaalet alene ud fra Betragtningen af den nulevende Generations Forhold, maaske vilde være Tilhænger af en Nedskæring, men det gælder efter min Mening her noget mere: her er Spørgsmaal om Landets og Folkets Omdømme, ikke blot nu, men i Fremtiden, Spørgsmaal om den Tillid, hvormed Ulandet i Fremtiden i mulige Kriser vil se paa dansk Pengevæsen. Dette Spørgsmaal er ikke blot et Honnørspørgsmaal, men ogsaa efter mit Skøn noget, der vil kunne maales i rede Penge ud i Fremtiden, naar vi har Brug for udenlandsk Kapital.

Men for den nærmeste Fremtid ser det

unægtelig mørkt ud: Erfaringerne baade fra Sverige og England peger vel ogsaa i Retning af, at store Vanskeligheder vil møde vort Erhvervsliv. Og hvorledes er nu det danske Samfund rustet til at møde disse Vanskeligheder? Jeg tager ikke i Betænkning at sige: slet. Store Dele af Erhvervslivet er udmattet af den Foraarets og Forsommerens Lønkamp, der sikkert ikke blev forkortet ved, at vi havde en socialdemokratisk Regering. Hvad enten man vil lægge Vægt paa den højere Spænding af Forventningerne og derfor ogsaa af Kravene, som Regeringens blotte Tilstedeværelse betød for Arbejderne, eller man vil lægge Vægt paa den Modsætning mellem Regeringen og visse Arbejderledere, der gjorde det til en Æres- og Livssag for de sidste eller den sidste at sætte sine sidste Krav igennem, kommer man til det samme Reslutat: at Tilstedeværelsen af en socialdemokratisk Regering medvirkede til Gennemførelse af Lønninger, hvis Højde nu staar i skarpt Modsætningsforhold til Prisniveauet. At disse Lønningers Højde sammenlignet med Ulandet i væsentlig Grad forringer den danske Industris Muligheder for at klare sig i den udenlandske Konkurrence og i Hjemlandet overfor den samme Konkurrence, synes fuldkommen overbevisende godtgjort. Arbejdsløshedstallene taler jo her deres uhyggelige Sprog. Jeg vil dog indskyde, at naar Forholdet er det, som den højtærede Socialminister oplyste i Gaar, at den langt overvejende Del af Tilvæksten af arbejdsløse i sidste Uge er Arbejdsmænd, synes dette mig at tyde paa, at her virker den indenlandske Faktor: Tilbageholdenheden med Igangsættelse af Arbejder under Forventning om Prisfald. Der ses hen til det sikre Prisfald til Foraaret, og det Spørgsmaal melder sig da ganske naturligt, om det ikke var muligt at forkorte den Tid, i hvilken der ventes paa dette Prisfald, om det ikke var praktisk, at Arbejderne selv hjalp lidt til med at fremskynde Tidspunktet ved at optage Forhandlinger, saaledes som det skal være sket enkelte Steder. Jeg forstaaar særdeles vel, at dette er en tung Gang for Arbejderne, og jeg betænker mig heller ikke paa at sige, at en Arbejdsgiver vilde handle samfundsmæssigt ganske uforsvarligt ved at benytte en Stilling som den nuværende til et Forsøg paa et unødvendigt Løntrykkeri. Hvor Virksomheden blot nogenlunde kan gaa rundt med de vedtagne Lønninger, har Arbejdsgiveren jo intet rimeligt Krav paa en Nedsættelse udover den; Prisfaldet maatte kunne bringe ham; men hvor Til-